

Список використаних джерел:

1. Деріга В. В. Соціальна і гуманітарна політика [Електронний ресурс] / Деріга В. В. – Режим доступу : <http://www.lib.chdu.edu.ua/index.php?m=2&b=315>
2. Модернізація України – наш стратегічний вибір : Щорічне послання Президента України до Верховної Ради України. – К. : НІСД, 2011. – 416 с.
3. Доклад о человеческом развитии 2013. Возвышение Юга: человеческий прогресс в многообразном мире : пер. с англ. – М. : Весь мир, 2013. – 204 с.
4. World Population Prospects: The 2012 Revision [Електронний ресурс] // United Nations Secretariat, Department of Economic and Social Affairs. – June 2013. – Режим доступу : <http://www.esa.un.org/unpd/wpp/index.htm>
5. Про внутрішнє та зовнішнє становище України в 2012 році : Щорічне послання Президента України до Верховної Ради України. – К. : НІСД, 2012. – 256 с.
6. На обговорення вноситься “Концепція соціальної політики України до 2013 року” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.vsgo.org.ua/ua/node/436>
7. Соціальні ЦРТ для України на період після 2015 року [Електронний ресурс] // Матеріали експертної зустрічі в межах національних консультацій 29 січня 2013 року. – К. : НІСД, 2013. – Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua>
8. Школьна Н. І. Стратегія соціальної політики в Україні (адміністративно-правові аспекти) [Електронний ресурс] / Н. І. Школьна // Форум права. – 2012. – № 3. – С. 840–845. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2012-3/12sniapa.pdf>

УДК 351:338.24

В. В. Мареніченко, аспірант кафедри менеджменту організацій Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету

ОСНОВНІ ЗАСАДИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПІДТРИМКИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Визначено теоретичні засади інформаційної підтримки державного регулювання малого та середнього бізнесу. Проаналізовано вплив інформаційної підтримки на розвиток малого та середнього бізнесу в Україні. Досліджено функції органів інформаційної підтримки малого та середнього бізнесу в Україні.

Ключові слова: малий та середній бізнес; державне регулювання; інформаційна підтримка.

Theoretical principles of information support of small and medium enterprises government regulation are determined. The influence of information support of small and medium enterprises development in Ukraine analyzed. The main functions of authorities information support of small and medium enterprises in Ukraine are investigated.

Key words: small and medium enterprises; government regulation; information support.

Постановка проблеми. У сучасному бізнес-середовищі в розвинених країнах значну увагу приділяють освітній підготовці підприємців, навчанню навичок упровадження інновацій та нової інформації. Загальновідомо, що саме малий та середній бізнес найкраще

© **В. В. Мареніченко, 2014**

сприймає інновації та дає в плані застосування нових технологій і нової інформації найбільший імпульс та високі результати. Малі та середні підприємства – це основа економіки. Вони є ключовим джерелом створення робочих місць та нових бізнес-ідей. У процесі цього виникає гостра необхідність у створенні органів, які є основою для функціонування підприємства та надають найефективнішу допомогу в започаткуванні нових підприємств і розвитку діючих, забезпечують їхнє виживання в початковий період діяльності та інформаційно-консультаційну підтримку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вагомий внесок у вивчення тенденцій та особливостей розвитку малого і середнього бізнесу, зокрема їх інформаційної підтримки, зробили Н. Бондарчук, З. Варналій, Л. Васильєва, Л. Івашова, І. Приходько, В. Сиченко та ін. Водночас в умовах швидкозмінного бізнес-середовища залишається багато невирішених питань щодо пошуку механізмів інформаційної підтримки державного регулювання малого та середнього бізнесу.

Мета статті – пошук сучасних механізмів реалізації інформаційної підтримки державного регулювання малого та середнього бізнесу і систематизація основних функцій державних та приватних органів, що регулюють і забезпечують роботу цієї сфери.

Виклад основного матеріалу. Підтримка малого й середнього бізнесу – складова економічної політики будь-якої країни, саме його розвиток забезпечує формування конкурентних умов виробництва продукції та соціально-економічну стабільність у суспільстві.

Стимулювання розвитку бізнесу є одним з основних пріоритетів державної політики в умовах протидії ризикам під час загострення економічної кризи. В Україні сформовано законодавчо-нормативну базу з державного регулювання малого та середнього бізнесу. Зокрема, у даному напрямку прийнято та реалізуються закони України “Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні”, “Про Національну програму сприяння розвитку малого підприємництва в Україні”, “Про схвалення Концепції Загальнодержавної програми розвитку малого і середнього підприємництва на 2014–2024 роки”, “Про утворення територіальних органів Державної служби з питань регуляторної політики та розвитку підприємства”, регіональні та місцеві програми підтримки малого і середнього підприємництва тощо [1].

Орієнтуючись на нормативно-законодавчу базу України, основні шляхи інформаційної державної підтримки суб’єктів малого і середнього підприємництва та об’єктів інфраструктури підтримки малого і середнього підприємництва такі:

– створення та забезпечення функціонування державних, регіональних і місцевих інформаційних систем, інформаційно-телекомунікаційних мереж, сприяння започаткуванню підприємницької діяльності за допомогою ресурсів Інтернет-мережі;

– надання інформації про стан виконання державних, регіональних і місцевих програм розвитку малого і середнього підприємництва та рівень ефективності державної підтримки; про стан розвитку малого і середнього підприємництва; про об’єкти інфраструктури підтримки малого і середнього підприємництва; іншої інформації (економічної, правової, статистичної, виробничо-технологічної, з питань маркетингу), необхідної для забезпечення розвитку суб’єктів малого і середнього підприємництва [2].

В Україні вже існують окремі механізми забезпечення інформаційної підтримки малого та середнього бізнесу. Зокрема, для забезпечення доступу суб’єктів малого та середнього підприємництва в регіонах до сучасних європейських фінансових інструментів підтримки бізнесу Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР) реалізує Програму ділових консультаційних послуг “Business Advisory Services” (Програма BAS) для малого та середнього бізнесу.

Механізми державного управління

Програма допомагає малому та середньому бізнесу залучати професійних консультантів, забезпечує співфінансування консалтингових проектів і надає інформаційну підтримку у виконанні конкретних завдань розвитку підприємництва за напрямками: аналіз ринку і план маркетингової діяльності; стратегічне і бізнес-планування розвитку підприємництва; підготовка техніко-економічних обґрунтувань; пошук партнерів; реорганізація/реструктуризація; автоматизація обліку та систем управління інформацією; автоматизація виробничих систем; інженерно-технічні рішення; управління якістю і сертифікація; енергоефективність і навколишнє середовище [3].

Крім цього, слід наголосити на тому, що ЄБРР має намір збільшити кількість грантів для малого та середнього бізнесу в Україні в майбутньому. ЄБРР у рамках грантової підтримки допомагає малим і середнім підприємствам залучати кваліфікованих консультантів, здатних покращити їхній бізнес, і надає гранти для часткової компенсації оплати послуг консультантів [4].

Інформаційна підтримка – одна з основних складових якісного ведення бізнесу. В сучасних підприємств, особливо представників малого та середнього бізнесу, бракує власного досвіду здійснення підприємницької діяльності. Крім цього, жоден підприємець не може володіти всіма знаннями, що забезпечать йому успіх.

Незважаючи на те, що в Україні нині існує понад 760 різноманітних інформаційно-консультаційних установ різних форм власності, більшість з них надає свої послуги на платній основі. У підприємця малого та середнього бізнесу, особливо на початковій стадії, не завжди є можливість за кошти отримати консультацію, щоб уникнути помилок у своїй діяльності [5].

Ураховуючи велику кількість різних органів, які тепер вивчають проблеми підприємницького середовища і надають освітні та консультаційні послуги, виникає потреба їх визначення та уніфікації. Ми систематизували основні органи інформаційної підтримки малого та середнього бізнесу в Україні (табл. 1).

Таблиця 1

Органи інформаційної підтримки малого та середнього бізнесу в Україні

Державні	Приватні
Верховна Рада України	Фонди підтримки підприємництва
Кабінет Міністрів України	Громадські об'єднання підприємців
Спеціально уповноважений орган у сфері розвитку малого та середнього підприємництва	Інвестиційні та інноваційні фонди і компанії
Місцеві державні адміністрації	Наукові парки
Органи місцевого самоврядування	Бізнес-інкубатори

Як зазначають експерти Державної служби України з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва, основні організації, які спеціалізуються на інформаційній підтримці малого та середнього бізнесу в Україні, такі:

- фонди підтримки підприємництва (23 з яких створено за участю Українського фонду підтримки підприємництва);
- громадські об'єднання підприємців (“Аграрна дорадча служба”, м. Луганськ; “Правова асоціація “Паритет”, м. Рівне);
- інвестиційні та інноваційні фонди і компанії (“Лабораторія інноваційних технологій”);
- наукові парки (“Галицький інноваційний кластер”, “Інноваційно-інвестиційний кластер Тернополя”);
- бізнес-інкубатори (Київський інноваційний інкубатор iHub; Сумський обласний бізнес-інкубатор; “Криворізький ресурсний центр”; “Віртуальний бізнес-інкубатор”, м. Дніпропетровськ) [6].

Механізми державного управління

Крім цього, розвиток малого та середнього бізнесу (МСБ) в Україні забезпечують у межах своїх повноважень Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, спеціально уповноважений орган у сфері розвитку малого і середнього підприємництва, інші центральні органи виконавчої влади, місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування [2].

Ми дослідили основні функції державних та приватних органів інформаційної підтримки МСБ в Україні (рис. 1, 2).

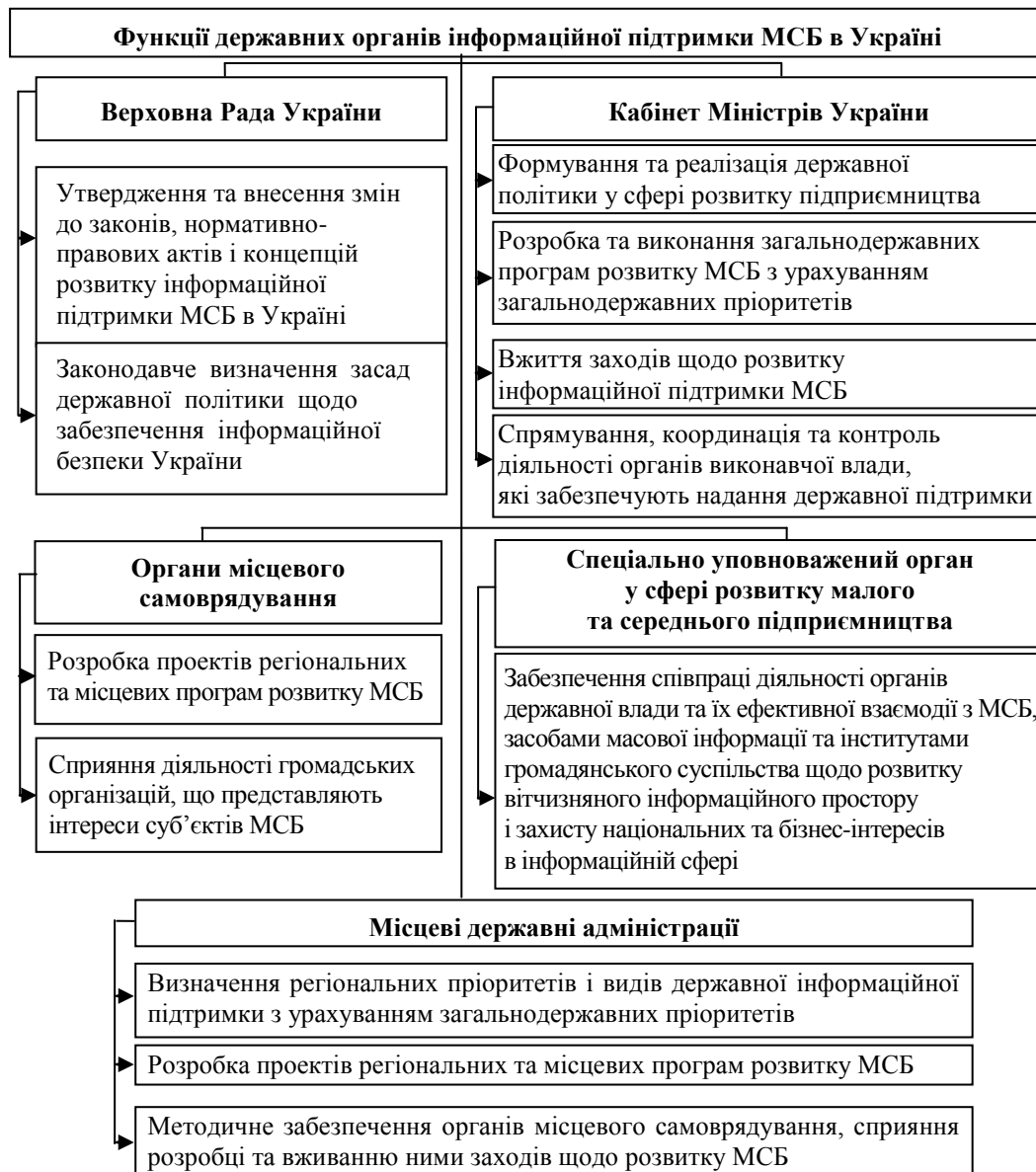

Рис. 1. Основні функції державних органів інформаційної підтримки малого та середнього бізнесу в Україні

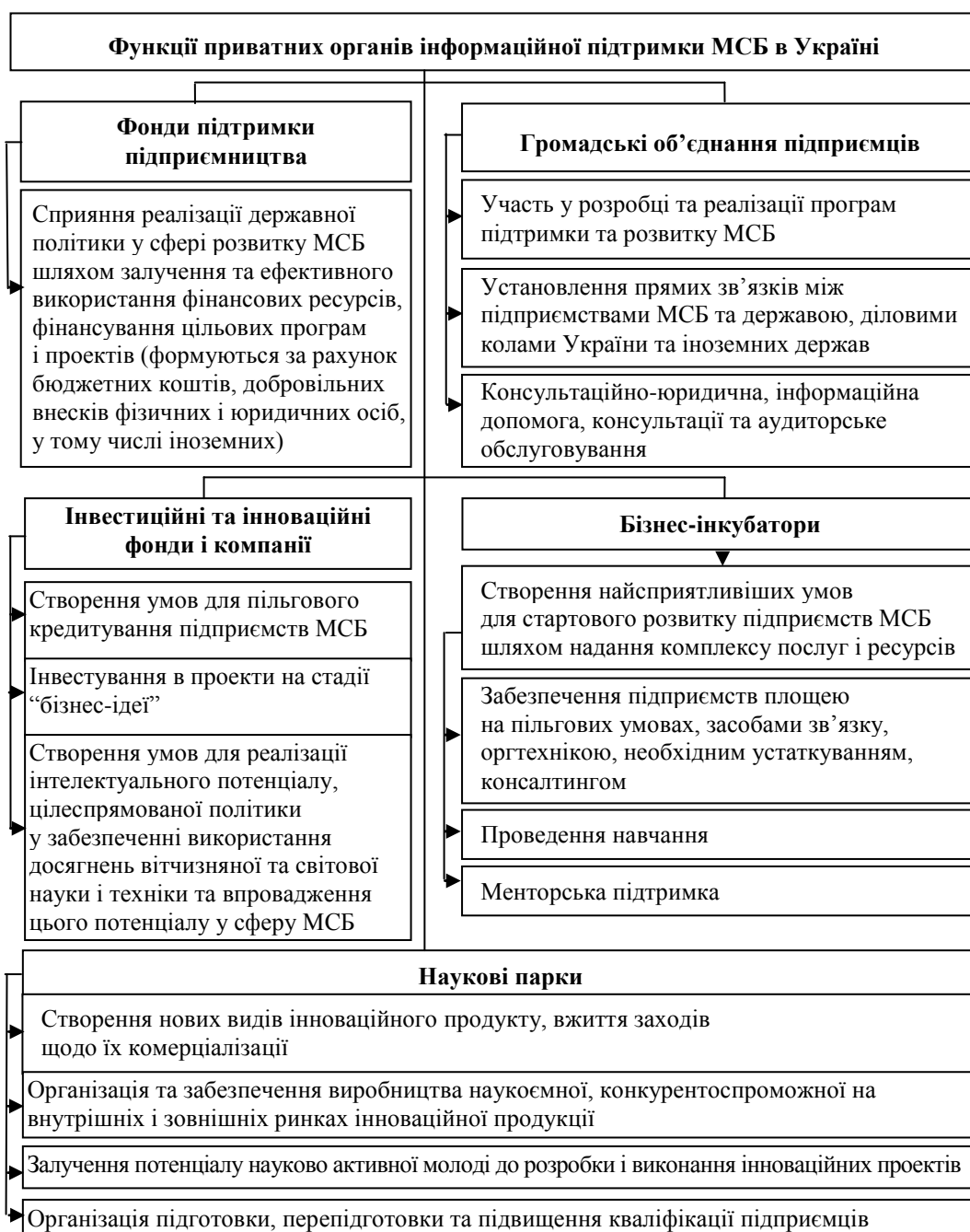

Рис. 2. Основні функції приватних органів інформаційної підтримки малого та середнього бізнесу в Україні

Підкреслюючи актуальність інформаційної підтримки державного регулювання малого та середнього бізнесу в Україні, визначено напрямки механізму реалізації цієї підтримки.

1. Створення інформаційно-аналітичної бази для прийняття управлінських рішень органами державної влади.

2. Підвищення рівня поінформованості щодо незадіяних виробничих площ, вільних нежитлових приміщень, незавершеного будівництва та сприяння в передачі їх підприємцям.

3. Розміщення в засобах масової інформації відомостей про проведення зустрічей, виставок, ярмарків на місцевому та державному рівнях.

Слід наголосити на тому, що малий та середній бізнес постійно розвивається і потребує адекватної та сучасної інформаційної підтримки. Тому потрібні постійні дослідження у цій сфері для пошуку найоптимальніших за затраченими ресурсами й отриманими результатами механізмів інформаційної підтримки державного регулювання малого та середнього бізнесу.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. За результатами вивчення сучасної нормативно-законодавчої бази інформаційної підтримки малого та середнього бізнесу в Україні сформовано основні шляхи його підтримки, головним з яких можна вважати створення та забезпечення функціонування державних, регіональних і місцевих інформаційних систем, інформаційно-телекомунікаційних мереж.

У ході досліджень визначено та систематизовано функції державних і приватних органів інформаційної підтримки малого та середнього бізнесу в Україні. Зокрема, серед основних функцій державних органів слід виділити законодавче визначення засад державної політики щодо забезпечення інформаційної безпеки України та співпраці й ефективної взаємодії органів державної влади з представниками бізнесу, засобами масової інформації та інститутами громадянського суспільства. Серед основних функцій приватних органів слід звернути увагу на участь у розробці та реалізації програм підтримки та розвитку малого та середнього бізнесу і залучення потенціалу науково активної молоді до розробки і виконання інноваційних проектів.

Список використаних джерел:

1. Варналій З. Щодо пріоритетних завдань удосконалення політики розвитку малого підприємництва в Україні [Електронний ресурс]: аналітична записка. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua>

2. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні: Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 3. – С. 23.

3. Ресурсна та інформаційна підтримка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.en.gov.ua>

4. ЄБРР збільшить число грантів для малого та середнього бізнесу в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ghall.com.ua>

5. Інфраструктура підтримки підприємництва [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.academia.org.ua>

6. Програми розвитку підприємництва в Україні успішно розвиваються [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.info-kmu.com.ua>